

Statens vegvesen

Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 BERGEN

Behandlande eining:
Region vest

Sakshandsamar/telefon:
Unn Jenny Utne Kvam /
55516243

Vår referanse:
17/124203-6

Dykkar referanse:

Vår dato:
14.02.2018

Oversender til handsaming – Klage på avslag på søknad om leige av fortausareal til uteservering sesongen 2017 – Dagr – Øvregaten 13 – gnr. 167 bnr. 1531 – Bergen kommune

Statens vegvesen har motteke klage på vedtak om ikkje å samtykke til utleige av fortausareal langs fylkesveg 264 Øvregaten. Klagesaka vert med dette oversendt til klageinstansen som er Hordaland fylkeskommune.

Dokument i saka:

Dok nr	Tittel	Avsendar/mottakar	Dato
1	Dagr – Øvregaten 13 – Bergen kommune – Søknad om leie av offentlig areal til uteservering – Bymiljøetatenønsker vedtak	Bergen kommune – Bymiljøetaten	08.08.2017
2	Uttalelse – Uteservering på fortau 2017 – Dagr – Øvregaten 13 – gnr. 167 bnr. 1531 – Bergen kommune	Bergen kommune – Bymiljøetaten	05.10.2017
3	Klage på avslag – Uteservering – Dagr – Øvregaten 13 – Bergen kommune	Nils Egil Friis	06.10.2017
4	Klage på avslag på enkel servering utenfor Dagr i Øvregaten 13	Nils Egil Friis	30.10.2017
5	Foreløpig svar – Klage på avslag på enkel servering utenfor Dagr i Øvregaten 13	Nils Egil Friis	07.11.2017

Innleiing

Saka gjeld søknad om leige av del av fortausareal langs fylkesveg til uteservering sesongen 2017.¹ Statens vegvesen har inngått ein avtale med Bergen kommune om at slike søknader

¹ Uteserveringssesongen 2017 varer frå 01.04.2017–31.03.2018.

som gjeld riksveg og fylkesveg i Bergen vert handsama av kommunen v/ Bymiljøetaten, som også handsamar slike søknader som gjeld kommunal veg. Formålet med avtalen er å sikre føreseieleg, effektiv og lik handsaming av saker som gjeld utleige av areal til uteservering langs offentlege vegar i Bergen, uavhengig av kven som er vegstyresmakt for den aktuelle vegen. Før kommunen kan inngå leigekontraktar langs riksveg/fylkesveg, må Statens vegvesen som vegstyresmakt godkjenne at arealet kan leigast ut. Den trafikkfaglege vurderinga Statens vegvesen gjer i slike saker er eit enkeltvedtak med heimel i veglova §§ 9 og 57. Denne saka gjeld klage på eit slikt vedtak.

Saksutgreiing

Saksgang

Statens vegvesen fekk 08.08.2017 oversendt søknad om leige av fortausareal langs fylkesveg 264 Øvregaten for uttale/vedtak frå Bergen kommune v/ Bymiljøetaten. Statens vegvesen uttala seg negativt til søknaden og fatta vedtak i brev datert 05.10.2017. 06.10.2017 mottok Statens vegvesen klage i saka frå Dagr AS v/ Nils Egil Friis. Klagen vart supplert med eit oppfølgande brev motteke 30.10.2017. Statens vegvesen sendte førebels svar i klagesaka 07.11.2017.

Om saka

Saka gjeld søknad om å leige areal til uteservering langs fasaden til Øvregaten 13. Det er søkt om å leige areal 0,6 meter ut frå fasaden i 7 meters lengde.

Statens vegvesen samtykka ikkje til utleige av det omsøkte arealet. Bakgrunnen for dette var konflikt med omsynet til gang- og sykkeltrafikk og universell utforming av transportsystemet (jamfør dokument 2).

Klageargument

Søklar grunngjev klagen med/hevdar at:

- Omsøkt uteservering vil ikkje hindre publikum. Øvregaten er ikkje belasta med problem for fri ferdsel og har fortau på begge sider. Universell utforming er ein politikk som kan vurderast i kvart enkelt tilfelle.
- Bymiljøetaten har sagt at 2 meter fortausbreidde er tilstrekkeleg.
- Statens vegvesen har ikkje gjort miljøkulturelle vurderingar og ikkje teke omsyn til miljøfaktorar, næringspolitikk, historia til gata og eit levande sentrum. Saka som gjeld Øvregaten vert samanlikna med Skostredet.
- Regelen om minimum 3 meter fortausbreidde vert i svært lita grad praktisert. Det vert gjeve mange dispensasjonar til 2 meter.
- Serveringsstader har rett til å vise at dei eksisterer. Uteservering vert samanlikna med butikkar som reklamerer på fortau.

For klagen i sin heilskap, viser vi til dokument 3 og 4.

Vurdering av klageargument

Statens vegvesen har følgjande vurdering av klageargumenta:

- *Omsøkt uteservering vil ikkje hindre publikum. Øvregaten er ikkje belasta med problem for fri ferdsel og har fortau på begge sider. Universell utforming er eit omsyn som kan vurderast i kvart enkelt tilfelle.*

Statens vegvesen er ikkje samd i klagar si vurdering av fortaua og trafikksituasjonen i Øvregaten, og i kva grad omsynet til universell utforming er eit premiss for vurderinga av saka. Vårt syn er at fortaua i Øvregaten er smalare enn ynskjeleg og at det er lite rom for å sjå bort frå omsynet til universell utforming i enkeltsaker.

Øvregaten er ei viktig gate for gangtrafikken i og til/frå Bergen sentrum. Gata er ein viktig gangtrasé for gåande mellom sentrum og dei tett utbygde områda nordover mot Sandviken. For dei som bur nærast sentrum/Øvregaten, er fortauet langs gata skuleveg til Christie Krybbe skole. Gata er også viktig for gangtrafikken knytt til turisme, då den er del av eit område som mange turistar oppsøker på grunn av attraksjonar som m.a. verdsarvstaden Bryggen og Fløibanen.

Etter Statens vegvesen si vurdering er fortaua langs gata smalare enn ynskjeleg. Langs fasaden av Øvregaten 13 er breidda på fortauet ca. 2,40–2,55 meter. I følge handbok N100 veg- og gateutforming vil ei totalbreidde på 4–10 meter gje gode fortau i gater med mange gåande og mykje sideaktivitet. Ei slik fortausbreidde er det ikkje grunnlag for i Øvregaten, m.a. med bakgrunn i at dette er ei gamal gate med bebyggelse tett inntil. For å gjere tilhøva for gåande så gode som mogleg, er det viktig å ikkje gjere fortauet smalare enn det er i dag.

I tillegg til å vere ei viktig gate for gangtrafikken, er Øvregaten også ei gate med relativt mykje køyrettrafikk. Årsdøgntrafikken er 5.500 bilar, av dette er 5 % lange køyrety (2016). Smale fortau kan kome i konflikt med omsynet til både framkomelegheit og trafikksikkerheit for mjuke trafikantar. I periodar med mykje gangtrafikk, kan mjuke trafikantar bli pressa til eller velje å gå ut i køyrebanen for å kome fram, noko som kan føre til trafikkfarlege situasjonar.

Når det gjeld omsynet til universell utforming, så er det ei overordna føring for arbeidet til Statens vegvesen, jamfør m.a. Nasjonal transportplan 2018–2029. Denne føringa er også lovfesta, m.a. i Diskriminerings- og tilgjengelegheitslova der tilgjengelegheit og tilrettelegging vert omtala i formålsparagrafen. Det er såleis lite rom for å sjå bort frå omsynet til universell utforming i enkeltsaker.

- *Bymiljøetaten har sagt at 2 meter fortausbreidde er tilstrekkeleg.*

Statens vegvesen har vore i kontakt med sakshandsamar hos Bymiljøetaten og spurt om etaten har gjort ei trafikal vurdering i denne saka. Vi har fått opplyst at kommunen ikkje har gjort ei slik vurdering, då saka ikkje gjeld kommunal veg. Det er Statens vegvesen som er vegstyresmakt for vegen, og kommunen har såleis ikkje høve til å overprøve vegvesenet sine vurderingar i slike saker.

- *Statens vegvesen har ikkje gjort miljøkulturelle vurderingar og ikkje teke omsyn til miljøfaktorar, næringspolitikk, historia til gata og eit levande sentrum. Saka som gjeld Øvregaten vert samanlikna med Skostredet.*

Statens vegvesen si rolle i denne saka er å gjere ei vegfagleg vurdering av den omsøkte uteserveringa. Bergen kommune har i arbeidet med kommunedelplan for sentrum gjort ei heilskapleg vurdering av arealbruken i sentrum. Øvregaten og Skostredet er gater med ulik trafikal funksjon, og dei er derfor ikkje samanliknbare når det gjeld t.d. søknader om uteservering.

Statens vegvesen ser at uteserveringar er eit viktig element i ein levande by, og er i utgangspunktet positiv til å leige bort fortausareal til uteservering der fortaua er så breie at det er rom for det. Vi ser imidlertid ikkje at det er grunnlag for å prioritere omsynet til uteservering framfor omsynet til ferdsle på fortauet og trafikksikkerheit for mjuke trafikantar. Denne prioriteringa er i samsvar med prioriteringane i føremålet som kjem fram av veglova § 1a. Fortaua sin overordna funksjon i byen er å vere ei ferdselsåre. Framover skal fleire gå, og vi skal legge til rette for at det skal vere attraktivt å gå for alle. Statens vegvesen har som oppgåve å sikre trygg og god framkomelegheit for alle trafikantgrupper. I Bergen sentrum skal mykje av trafikkauken framover kome på fortaua, jamfør m.a. nullvekstmålet og målsetjinga om at all vekst i persontransporten skal skje med gåing, sykling og kollektivtransport. Nødvendig trafikkareal på fortau kan derfor ikkje leigast bort til andre formål.

Når det gjeld andre fagtema, har Statens vegvesen i vedtaket vist til kommunedelplan for sentrum. Denne planen strekkjer seg opp til Øvregaten. I dette planarbeidet har kommunen gjort ei heilskapleg vurdering av arealbruken i Bergen sentrum. Kommunedelplanen inneheld ei føresegn med krav om minimum 3 meter fri fotgjengararealbreidde før det vert opna for uteservering langs fasaden til serveringsstader. I denne overordna arealplanen har også andre fagtema enn trafikk blitt vurdert. Kravet om minimum 3 meter fri og samanhengande gangpassasje er også vidareført i Bergen kommunes retningslinjer for uteservering på offentleg grunn.

Når det gjeld samanlikninga med Skostredet, så er det ei kommunal gate med vesentleg mindre trafikk enn Øvregaten. Øvregaten er ein fylkesveg med overordna funksjon, medan Skostredet er ei gate med lokal funksjon. Trafikalt er dette såleis ikkje samanliknbare gater.

- *Regelen om minimum 3 meter fortausbreidde i vert svært lita grad praktisert. Det vert gjeve mange dispensasjonar til 2 meter.*

Denne påstanden stemmer ikkje når det gjeld fortau langs riksveg og fylkesveg i Bergen. Statens vegvesen har i si handsaming av søknader om uteservering for sesongen 2017 ikkje gjeve samtykke til uteserveringar som kjem i konflikt med kravet om minimum 3 meter fri og samanhengande gangpassasje på fortau.

Statens vegvesen har ikkje oversikt over i kva grad det vert gjeve dispensasjon i saker som gjeld kommunale vegar/gater. På generelt grunnlag gjeld det at kommunale gater har ein meir underordna og lokal funksjon enn fylkesvegar, jamfør m.a. omtalen av Skostredet ovanfor. Rommet for å gje dispensasjon kan vere eit anna i slike saker enn i saker som gjeld riksveg/fylkesveg. Eventuell ulik handsaming av saker som gjeld riksveg/fylkesveg og kommunal veg kan såleis ha grunnlag i at vegane har ulik trafikal funksjon og ulik trafikkmengde, med dei konsekvensane det har for vurderingar knytt til trafikksikkerheit og framkomelegheit.

- *Serveringsstader har rett til å vise at dei eksisterer. Uteservering vert samanlikna med butikkar som reklamerer på fortau.*

Korkje serveringsstader eller butikkar som vender ut mot fortau kan setje reklameinnretningar eller andre innretningar på fortauet utan løyve frå vegstyresmakta, jamfør veglova § 57. I Bergen kommune gjeld det også ei eiga forskrift om politivedtekt med forbod mot å setje noko på offentleg stad som kan vere til hinder eller ulempe for ferdselen. Desse reglane vert følgde opp av både Bergen kommune v/ Bymiljøetaten og Statens vegvesen v/ driftsentreprenør.

Tilråding til vedtak:

Statens vegvesen tilrår at vårt vedtak, heimla i veglova §§ 9 og 57, om ikkje å samtykke til utleige av fortausareal framfor Øvregaten 13 til uteservering sesongen 2017 vert oppretthalde. Grunngevinga er omsynet til trafikksikkerheit og framkomelegheit for mjuke trafikantar. Det er behov for at heile fortausbreidda i det aktuelle området vert nytta til gangtrafikk. Vi kan ikkje sjå at søkjar i klagen har kome med opplysningar som gjev grunnlag for ein annan konklusjon i saka.

Region vest, Veg- og transportavdelinga
Med helsing

Hanne Hermanrud
avdelingsdirektør

Anders Sæternes
seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Vedlegg: 1

Kopi
Bergen kommune – Bymiljøetaten, Pb. 7700, 5020 BERGEN
Dagr AS,

Fra: Postmottak Bymiljøetaten <Bymiljoetaten@bergen.kommune.no>
Sendt: 8. august 2017 10:48
Til: Firmapost-Vest
Emne: 201718815/9 - Dagr - Øvregaten 13. Søknad om leie av offentlig areal til uteservering. Bymiljøetaten ønsker vedtak.
Vedlegg: dl_201718815_9_E-Postmelding_54.pdf;
dl_201718815_9_DSC_3807_55.pdf;
dl_201718815_9_DSC_3809_56.pdf; dl_201718815_9_Dagr_-_Øvregaten_13__Søknad__57.pdf;
dl_201718815_9_Situasjonskart_58.pdf

Vedlegg:
E-Postmelding
DSC_3807
DSC_3809
Dagr - Øvregaten 13. Søknad om leie av offentlig areal til uteservering. Bymiljøetaten ønsker vedtak.
Situasjonskart

BERGEN
KOMMUNE

BYMILJØETATEN
Neumannsgate 1
Postboks 7700, 5020 Bergen
bymiljoetaten@bergen.kommune.no
Telefon 55 56 56 90

Statens vegvesen
Region vest

Deres ref.	Deres brev av:	Vår ref.	Emnekode	Dato
		201718815-9 KBBI	ESARK-5650	07. august 2017

Dagr - Øvregaten 13. Søknad om leie av offentlig areal til uteservering. Bymiljøetaten ønsker vedtak.

Bymiljøetaten har mottatt søknad fra ovennevnte serveringssted om leie av offentlig areal til uteservering for sesongen 2017.

Det er søkt om leie av areal på fortau i Øvregaten der Statens vegvesen er vegmyndighet.

Vedlagt dette brev følger søknad og beskrivelse, samt situasjonskart.

Vi håper på rask tilbakemelding og imøteser deres vedtak.

Skulle noe være uklart, kan undertegnede kontaktes på tlf. 55 56 91 14 eller e-post:
kamilla.bischof@bergen.kommune.no.

Med hilsen
BYMILJØETATEN

*Kamilla Berven Bischof - saksbehandler
Solveig Midttun - avdelingsleder*

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.

Fra: Nils Egil Friis <nefriis@broadpark.no>
Sendt: 19. juli 2017 06:20
Til: Bischof, Kamilla Berven
Kopi: Postmottak Bymiljøetaten; Postmottak Skjenkesaker
Emne: VS: Øvregaten 13 - søknad om uteservering uten alkohol
Vedlegg: DSC_3807.JPG; DSC_3809.JPG

Kategorier: Oransje kategori

Siste forsendelse

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Nils Egil Friis [<mailto:nefriis@broadpark.no>]
Sendt: onsdag 19. juli 2017 06.16
Til: 'kamilla.bischof@bergen.kommune.no' <kamilla.bischof@bergen.kommune.no>
Kopi: 'bymiljoetaten@bergen.kommune.no' <bymiljoetaten@bergen.kommune.no>;
'skjenkesaker@bergen.kommune.no' <skjenkesaker@bergen.kommune.no>
Emne: VS: Øvregaten 13 - søknad om uteservering uten alkohol

Siste forsendelse. Fint om dere kan bekrefte om søknaden har ankommet.

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Nils Egil Friis [<mailto:nefriis@broadpark.no>]
Sendt: onsdag 19. juli 2017 06.09
Til: 'kamilla.bischof@bergen.kommune.no' <kamilla.bischof@bergen.kommune.no>
Kopi: 'bymiljoetaten@bergen.kommune.no' <bymiljoetaten@bergen.kommune.no>;
'skjenkesaker@bergen.kommune.no' <skjenkesaker@bergen.kommune.no>
Emne: VS: Øvregaten 13 - søknad om uteservering uten alkohol

Hei,

Sendte for stor fil så må dele denne opp i tre forsendelser. Har dessverre ikke winzip. Beklager.

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Nils Egil Friis [<mailto:nefriis@broadpark.no>]
Sendt: onsdag 19. juli 2017 05.53
Til: 'kamilla.bischof@bergen.kommune.no' <kamilla.bischof@bergen.kommune.no>
Kopi: 'bymiljoetaten@bergen.kommune.no' <bymiljoetaten@bergen.kommune.no>;
'skjenkesaker@bergen.kommune.no' <skjenkesaker@bergen.kommune.no>
Emne: VS: Øvregaten 13 - søknad om uteservering uten alkohol

Hei,

Vedlegger noe bilder som falt ut ved forrige forsendelse

MVH

Nils E. Friis

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Nils Egil Friis [<mailto:nefriis@broadpark.no>]

Sendt: onsdag 19. juli 2017 05.39

Til: 'kamilla.bischof@bergen.kommune.no' <kamilla.bischof@bergen.kommune.no>

Kopi: 'bymiljoetaten@bergen.kommune.no' <bymiljoetaten@bergen.kommune.no>;

'skjenkesaker@bergen.kommune.no' <skjenkesaker@bergen.kommune.no>

Emne: Øvregaten 13 - søknad om uteservering uten alkohol

Til bymiljøetaten

Viser til tidligere korrespondanse og befarung ang. uteservering utenfor vår konsept kunstkafe i Øvregaten 13. Jeg har vedlagt bilder av hvordan vi ønsker å benytte dette arealet og mener dette overhodet IKKE er noe til hinder for noen verken fotgjengere eller handicappete. Bordene og stolene vi har valgt ut er diskrete i grå tidløs farge som passer godt inn bymiljøet her. Vi har landet største kafe utvalg av kaffe og te i løsvekt og samtidig ett stort økologisk utvalg av alkoholfri drikker og dessuten rimelige matretter. Samtidig er vi både kunstgalleri og museum og således ett alternativ til alle kommersielle aktører innenfor servering og uteliv.

Det er en gjennomsnittlig fri bredde utenfor bordene (60 cm) til veien på ca 220 cm som bymiljø kontrolløren fant tilfredsstillende på sin befarung.

Her må det bemerkes at trappene til nabobygget i Øvregaten 17 stikker mer ut i gaten og nærliggende skilt og parkeringskilt gjør at denne delen av gaten har langt mindre fri passasje enn 2 meter på mange strekninger. Dette gjelder særlig utenfor bruktbuikken i Øvregaten 11.

Avdeling for byggesaker i Bergen kommune har nylig godtatt en bred utgående branndør mot Øvregaten 13 som stikker 30 cm lengre ut enn bordene vi har planlagt, så det synes noe skinnhellig å si at bordene er til noe hinder for noen.

Vi har selv vært på befarung på diverse steder med uteservering og det er kun ett fåtall av de som har 3 meter fri passasje så en skjønnsvurdering må kunne legges til grunn for vår søknad også i ett så verdifullt kulturområde som Øvregaten..

For vår lille kulturcafe er det viktig at vi kan bli mer synlig på solsiden av Øvregaten og at dette er den eneste uteplassen vi kan tilby for de som måtte røyke. Da vi er også er butikk kunne vi også gjort som naboen i Øvregaten 17 og fylt hele gaten full av mer eller mindre billige loppemarkedsvarer men synes dette er en skam for Nordens eldste handlegate.

Vi er derfor forbauset av at dette ikke er noe hinder ifølge bymiljø konsulenten vi hadde her på befarung på fredag den 14/7.

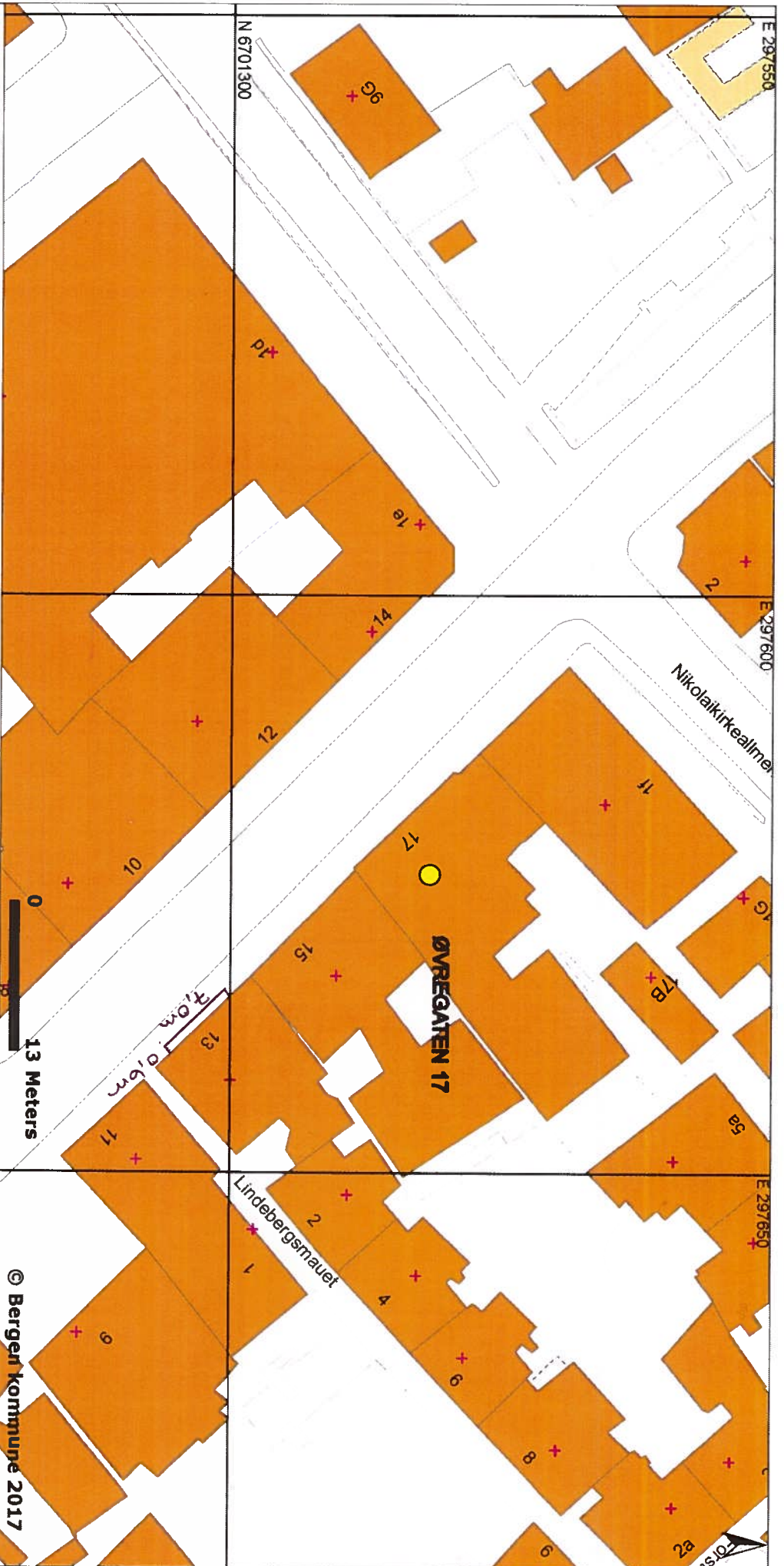
Det er på høy tid at vi kan se på løsninger som gjør Øvregaten mer trivelig enn kun en travel gjennomfartsåre for både kjørende og gående.

Søker herved på denne bakgrunn om leie av offentlig areal til uteservering:
7 meter x 0,6 m = 4,2 m².

Bergen, 18 juli 2017

Nils E. Friis
Styreformann Dagr AS

Div. vedlegg og bilder

Kartgrunnlag: © Grunntkart Bergen / Bergen kommune og Statens kartverk (Tilattelsesnr. MAD12003)

Nedlasting og bruk er tillatt til private formål. Kartdata er beskyttet gjennom Lov om opphavsrett til åndsverk m.v. av 12. mai 1961. Kartbilder kan ikke gjengis i trykte publikasjoner eller gjengis som digital informasjon uten innhenting av tillatelse fra Bergen kommune, Plan- og miljøetaten, geodata. Bergen kommune er som eier av nettstedet Bergenskart.no uten juridisk ansvar for feil, mangler og overfullstendighet i kartgrunnlaget. Kartutskriften kan ikke benyttes som situasjonskart ved søknader/meldinger om tiltak etter plan- og bygningsloven (bygge- og deltiltak), eller som meglerinformasjon i forbindelse med omsetning av eiendommer. Slike dokumenter skal kvalitetssikres av kommunens saksbehandlere og må derfor bestilles ved fremmøte, skriftlig, pr. epost, pr. telefaks eller telefon ved kundesenteret, etat for byggesak og private planer i Bergen kommune www.bergen.kommune.no eller gjennom infoLAND@www.infoiland.no

BERGEN KOMMUNE Plan- og bygningsetaten
 Kartutskrift fra www.bergenskart.no
 Tel: 05556

© Bergen Kommune 2017

Koordinatsystem: UTM(EUREF89)Sone32
 Målestokk: 1:500
 Utskripsdato: 07.08.2017
 Karttype: Velkart

BERGEN KOMMUNE
 Byrådmiljøetaten

WITETER

DAGR

14.07.2017

14.07.2017

Statens vegvesen

Bergen kommune – Bymiljøetaten
Pb. 7700
5020 BERGEN

Behandlende enhet: Region vest	Saksbehandler/telefon: Unn Jenny Utne Kvam / 55516243	Vår referanse: 17/124203-2	Deres referanse: 201718815-9 KBBI	Vår dato: 05.10.2017
-----------------------------------	---	-------------------------------	--------------------------------------	-------------------------

Uttalelse – Uteservering på fortau 2017 – Dagr – Øvregaten 13 – gnr. 167 bnr. 1531 – Bergen kommune

Vi viser til deres brev datert 07.08.2017 og kopi av søknad om leie av fortausareal langs fv 264 Øvregaten til uteservering sesongen 2017.

Det er søkt om uteservering 0,6 meter ut fra fasaden i 7 meters lengde.

Vegfaglig vurdering

Statens vegvesen har som utgangspunkt at det bør være en minimum 3 meter bred ferdselszone på fortau i Bergen sentrum. Bakgrunnen for dette er blant annet målsettinger om økt gang- og sykkeltrafikk og at transportsystemet skal være universelt utformet.

Langs fasaden av Øvregaten 13 er bredden på fortauet ca 2,40–2,55 meter. Fortauet er derfor ikke bredt nok til at det kan leies bort areal til uteservering her. Det er behov for at hele fortausbredden benyttes til gangtrafikk.

I søknaden vi har mottatt kopi av vises det til at det langs Øvregaten er noen faste installasjoner, f.eks. trapper, som reduserer den effektive fortausbredden i noen punkt. At fortauene er smalere enn ønskelig noen steder, er uheldig for gangtrafikken. Det er likevel ikke slik at disse «knipene» er dimensjonerende for hva som bør være fortausbredden ellers i gaten. For nye tiltak/søknader om uteservering er det føringen om minimum 3 meter fri og sammenhengende gangpassasje som legges til grunn. Dette er tilsvarende krav til minstebredde som i Bergen kommunes retningslinjer for uteservering på offentlig grunn og i kommunedelplan for sentrum.

Konklusjon

Med bakgrunn i vurderingene ovenfor, kan ikke Statens vegvesen samtykke til utleie av fortausareal foran Øvregaten 13.

Klagerett

Uttalelsen Statens vegvesen gir i denne saken er en vegfaglig vurdering med bakgrunn i vår rolle som vegmyndighet, jmfør vegloven §§ 9 og 57. Uttalelsen kan påklages som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jmfør vedlagt klageskjema. Klagefristen er 3 uker fra dette brevet er mottatt. Klageinstans er Hordaland fylkeskommune, men eventuell klage skal sendes til Statens vegvesen.

Plan- og forvaltningsseksjon Bergen
Med hilsen

Kari Elster Moen
faggruppekoordinator

Unn Jenny Utne Kvam
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Vedlegg: 1

Kopi
Dagr AS

(1) Avsender (forvaltningsorganets stempel)	Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak (Forvaltningsloven § 27 tredje ledd)
(3) Mottaker (navn og adresse)	
	(4) Klageinstans
Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis De ønsker å klage over vedtak De har fått underretning om.	
Klagerett	De har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan De klage til?	Klagen sender De til oss, dvs. det organet som er ført opp i rubrikk (1) . Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til klageinstansen, jf. rubrikk (4) .
Klagefrist	Klagefristen er tre - 3 - uker fra den dag De mottar dette brevet. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt før fristen går ut. Dersom De klager så sent at det kan være uklart for oss om De har klaget i rett tid, bør De oppgi datoen for når De mottok dette brevet. Dersom De klager for sent, kan vi se bort fra klagen. De kan søke om å få forlenget fristen, og da må De oppgi årsaken til at De ønsker det.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom De mener vi ikke har begrunnet vedtaket vårt, kan De kreve en slik begrunnelse før fristen går ut. Ny klagefrist blir da regnet fra den dagen De mottar begrunnelsen.
Innholdet i klagen	De må presisere <ul style="list-style-type: none"> – hvilket vedtak De klager over – årsaken til at De klager – den eller de endringer som De ønsker – eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen Klagen må undertegnes.
Utsetting av gjennomføringen av vedtaket	Selv om De har klagerett, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. De kan imidlertid søke om å få utsatt gjennomføringen av vedtaket til klagefristen er ute eller til klagen er avgjort.
Rett til å se saksdokumentene og til å kreve veiledning	Med visse begrensninger har De rett til å se dokumentene i saken. Reglene om dette finnes i forvaltningsloven § 18 og § 19. De må i tilfelle ta kontakt med oss, jf. rubrikk (1) . De vil da få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om framgangsmåten og om reglene for saksbehandlingen.
Kostnader ved klagesaken	De kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuesgrenser. Fylkesmannen eller Deres advokat kan gi nærmere opplysninger om dette. Hvis vedtaket er blitt endret til Deres fordel, kan De etter forvaltningsloven ha krav på å få dekket vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket. Klageinstansen (jf. rubrikk (4)) vil orientere Dem om retten til å kreve slik dekning.
Klage til Sivilombudsmannen	Hvis De mener at De har vært utsatt for urett fra den offentlige forvaltnings side, kan De klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). Sivilombudsmannen kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltning har behandlet saken, og om det er gjort eventuelle feil eller forsømmelser. Dette gjelder likevel ikke i saker som er avgjort av Kongen i statsråd. Dersom De nå får Deres klage avgjort i statsråd fordi Kongen er klageinstans, kan De derfor ikke senere bringe saken inn for Sivilombudsmannen.
Særlige opplysninger	

Fra: Nils <nefriis@broadpark.no>
Sendt: 6. oktober 2017 13:13
Til: Firmapost-Vest
Kopi: bymiljoetaten@bergen.kommune.no
Emne: SV: Dokument 17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune sendt fra Statens vegvesen

Hei,

Informerer om jeg vil komme med en klage på dette avslag senere, da den enkle serveringen det er søkt om er på ingen måte noe hindring for publikum, med mer enn 2 m fri klaring sa selv bymiljøetaten at dette var tilstrekkelig. Øvregaten er overhodet ikke belastet med problemer for fri ferdsel og har fortau på begge sider. Dessuten må det tas hensyn til som i for eksempel i skostredet at Nordens eldste gate Øvregaten må få vise at den lever og er mer enn en transittgate. Så savner både miljøkulturelle vurderinger samt ikke fornekte gatens historie som en viktig gate for liv og røre gjennom århundrer. Nå er den blitt sterilisert og glemt fra både vegvesen og kommunen. At Vegvesenet henviser til 3 meters regelen som nesten ingen sentrumsgater kan fylle, har medført en praksis hvor mange dispensasjoner er gitt til 2 meter. Ser ingen eneste realistisk årsak til at Øvregaten også kan få dispensasjon til 2 fri meter. Dører fortau skilt og butikkvarer fyller jo deler av gaten langt mer enn en noen ryddige smale bord så det er en noe skinnhellig innstilling fra Statens Vegvesen. Håper dere kan komme på en befaring slik at dere bedre kan få forståelse for saken.

Kommer tilbake med ett mer formelt svar innen fristen.

Bergen, 06 oktober 2017

Nils E. Friis
Styreleder Dagr AS
Mobil 4033 0251

Fra: Firmapost-Vest [mailto:firmapost-vest@vegvesen.no]
Sendt: torsdag 5. oktober 2017 13.29
Til: nefriis@broadpark.no
Emne: Dokument 17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune sendt fra Statens vegvesen

Fra: noreply.saksbehandling@vegvesen.no [mailto:noreply.saksbehandling@vegvesen.no]
Sendt: 5. oktober 2017 08:43
Til: nefriis@broadpark.no
Emne: Dokument 17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune sendt fra Statens vegvesen

Til Nils Egil Friis

Vedlagt oversendes dokument **17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune** i sak **Uteservering - Dagr - Øvregaten 13 - Bergen kommune** fra **Statens vegvesen**. Se vedlegget for innholdet i utsendelsen.

Eventuelle henvendelser vedrørende behandlingen kan rettes til firmapost@vegvesen.no eller i vårt [kontaktskjema](#).

Dette er en systemgenerert e-post, og skal ikke besvares.

Til Nils Egil Friis

Vedlagt sender vi dokument **17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune** i sak **Uteservering - Dagr - Øvregaten 13 - Bergen kommune** fra **Statens vegvesen**. Sjå vedlegget for innholdet i utsendinga.

Eventuelle førespurnader som gjeld behandlinga kan rettast til firmapost@vegvesen.no eller i [kontaktskjemaet](#) vårt.

Dette er ein systemgenerert e-post du ikkje kan svare på.

Attn. Nils Egil Friis

Enclosed you will find the document **17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune** from the Norwegian Public Roads Administration.

If you have queries regarding this case, please contact firmapost@vegvesen.no.

This is an automatically generated email – please do not reply.

Fra: Nils Egil Friis <nefriis@broadpark.no>
Sendt: 30. oktober 2017 00:23
Til: Firmapost-Vest
Kopi: bymiljoetaten@bergen.kommune.no
Emne: VS: Dokument 17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune sendt fra Statens vegvesen
Vedlegg: Vegvesen tilsvar .docx

Att. Unn Jenny Utne Kvam

Vedlegger oppfølging av innsendt klage sendt den 6/10 på vedlagte Words dokument.

MVH

Nils E. Friis
Dagr AS

Fra: Nils [mailto:nefriis@broadpark.no]
Sendt: fredag 6. oktober 2017 13.13
Til: 'Firmapost-Vest' <firmapost-vest@vegvesen.no>
Kopi: bymiljoetaten@bergen.kommune.no
Emne: SV: Dokument 17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune sendt fra Statens vegvesen

Hei,

Informerer om jeg vil komme med en klage på dette avslag senere, da den enkle serveringen det er søkt om er på ingen måte noe hindring for publikum, med mer enn 2 m fri klaring sa selv bymiljøetaten at dette var tilstrekkelig. Øvregaten er overhodet ikke belastet med problemer for fri ferdsel og har fortau på begge sider. Dessuten må det tas hensyn til som i for eksempel i skostredet at Nordens eldste gate Øvregaten må få vise at den lever og er mer enn en transittgate. Så savner både miljøkulturelle vurderinger samt ikke fornekte gatens historie som en viktig gate for liv og røre gjennom århundrer. Nå er den blitt sterilisert og glemt fra både vegvesen og kommunen. At Vegvesenet henviser til 3 meters regelen som nesten ingen sentrumsgater kan fylle, har medført en praksis hvor mange dispensasjoner er gitt til 2 meter. Ser ingen eneste realistisk årsak til at Øvregaten også kan få dispensasjon til 2 fri meter. Dører fortau skilt og butikkvarer fyller jo deler av gaten langt mer enn en noen ryddige smale bord så det er en noe skinnhellig innstilling fra Statens Vegvesen. Håper dere kan komme på en befaring slik at dere bedre kan få forståelse for saken.

Kommer tilbake med ett mer formelt svar innen fristen.

Bergen, 06 oktober 2017

Nils E. Friis
Styreleder Dagr AS
Mobil 4033 0251

Fra: Firmapost-Vest [<mailto:firmapost-vest@vegvesen.no>]

Sendt: torsdag 5. oktober 2017 13.29

Til: nefriis@broadpark.no

Emne: Dokument 17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune sendt fra Statens vegvesen

Fra: noreply.saksbehandling@vegvesen.no [<mailto:noreply.saksbehandling@vegvesen.no>]

Sendt: 5. oktober 2017 08:43

Til: nefriis@broadpark.no

Emne: Dokument 17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune sendt fra Statens vegvesen

Til Nils Egil Friis

Vedlagt oversendes dokument **17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune** i sak **Uteservering - Dagr - Øvregaten 13 - Bergen kommune** fra **Statens vegvesen**. Se vedlegget for innholdet i utsendelsen.

Eventuelle henvendelser vedrørende behandlingen kan rettes til firmapost@vegvesen.no eller i vårt [kontaktskjema](#).

Dette er en systemgenerert e-post, og skal ikke besvares.

Til Nils Egil Friis

Vedlagt sender vi dokument **17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune** i sak **Uteservering - Dagr - Øvregaten 13 - Bergen kommune** fra **Statens vegvesen**. Sjå vedlegget for innholdet i utsendinga.

Eventuelle førespurnader som gjeld behandlinga kan rettast til firmapost@vegvesen.no eller i [kontaktskjemaet](#) vårt.

Dette er ein systemgenerert e-post du ikkje kan svare på.

Attn. Nils Egil Friis

Enclosed you will find the document **17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune** from the Norwegian Public Roads Administration.

If you have queries regarding this case, please contact firmapost@vegvesen.no.

This is an automatically generated email – please do not reply.

Dagr AS
Øvregaten 13
5003 Bergen

Til
Statens Vegvesen
Att. Unn Jenny Utne Kvam

KLAGE PÅ AVSLAG PÅ ENKEL SERVERING UTENFOR DAGR I ØVREGATEN 13

Viser til min tilsvar fra den 6/10 på avslaget. Jeg har således holdt gjeldende frister for klage.

Hovedpunktene i mitt tilsvar var:

Staten vegvesen viser til en 3 meteres regel og en politikk som i svært liten grad blir praktisert i sentrum av norske byer. Universelt utformet sentrum i de gamle deler av Bergen som Øvregaten er en politikk som kan se god ut på papiret isolert sett, men i realiteten er dette noe som må vurderes særskilt i i hvert enkelt tilfelle.

Samtidig har det unnlatt å ta noe hensyn til miljøfaktorer, næringspolitikk, historie og ett levende sentrum. Når bymiljøetaten i Bergen Kommune har vurdert at 2 meter fri ferdsel i Øvregaten er tilstrekkelig synes det galt at Statens Vegvesen skal overprøve denne helhetsvurderingen.

Serveringssteder har faktisk en rett også til å vise at vi eksisterer og vi er med på å gi sentrum et levende ansikt.

At man godtar at butikker skal få lov til å profilere sine butikker på offentlig fortau, men serveringssteder ikke får sette opp noen enkle bord ute, er ett eksempel på forskjellsbehandling.

Dagr er ett kulturhistorisk cafe og butikk, som har behov for å vise sin eksistens i Øvregaten med noen enkle bord som overhodet ikke er til noe hinder for ferdselen i gaten. Fortauet er bredest utenfor Øvregaten 13 og slik vi har planlagt med bord vil det være en fri ferdsel på 2 meter i hele søkearealet.

Det må tas hensyn til som i for eksempel i skostredet at Nordens eldste gate Øvregaten må få vise at den lever og er mer enn en transittgate. Så savner både miljøkulturelle vurderinger samt ikke fornekte gatens historie som en viktig gate for liv og røre gjennom århundrer. Nå er den blitt sterilisert og glemt fra både vegvesen og kommunen. At Vegvesenet henviser til 3 meters regelen som nesten ingen sentrumsgater kan fylle, har medført en praksis hvor mange dispensasjoner er gitt til 2 meter. Ser ingen eneste realistisk årsak til at Øvregaten også kan få dispensasjon til 2 fri meter. I Oslo, Bergen og andre byer har jeg ennå ikke sett tre meteres reglen blitt praktisert verken på vanlige gater eller fylkesveier.

Dører fortau skilt og butikkvarer fyller jo deler av Øvregaten og har gjort det i titalls år langt mer enn en noen ryddige smale bord så det er en noe forvirrende innstilling fra Statens Vegvesen og ikke kunne samtykke i vår søknad.. Håper dere kan komme på en befaring slik at dere bedre kan få forståelse for saken.

MVH

Bergen 6/10 + 26/10 - 2017

FOR DAGR AS

Nils E. Friis

Styreformann

Fra: Kvam Unn Jenny Utne
Sendt: 7. november 2017 09:18
Til: 'Nils Egil Friis'
Emne: Foreløpig svar - Klage på avslag på enkel servering utenfor Dagr i Øvregaten 13

Vi viser til e-post om klage mottatt 06.10.2017 og begrunnelse for klage mottatt 30.10.2017.

Dette er et foreløpig svar med melding om at saksbehandlingstiden kan bli lenger enn 1 måned (jamfør forvaltningsloven § 11a). Grunnen til dette er stor saksmengde. Vanlig saksbehandlingstid er for tiden ca. 2-3 måneder.

Vi beklager den ulempe dette måtte medføre.

Med hilsen
Unn Jenny Utne Kvam

Seksjon: Plan- og forvaltningsseksjon Bergen
Postadresse: Statens vegvesen Region vest, Askedalen 4, 6863 LEIKANGER
Besøksadresse: Nygårdsgaten 112, BERGEN
Telefon: +47 55516243 **Mobil:** +47 97594846 **e-post/Lync:** unn.kvam@vegvesen.no
www.vegvesen.no **e-post:** firmapost-vest@vegvesen.no

Tenk miljø - spar papir. Trenger du å skrive ut denne e-posten?

Fra: Nils Egil Friis [mailto:nefriis@broadpark.no]
Sendt: 30. oktober 2017 00:23
Til: Firmapost-Vest <firmapost-vest@vegvesen.no>
Kopi: bymiljoetaten@bergen.kommune.no
Emne: VS: Dokument 17/124203-2 Uttalelse - Uteservering på fortau 2017 - Dagr - Øvregaten 13 - gnr. 167 bnr. 1531 - Bergen kommune sendt fra Statens vegvesen

Att. Unn Jenny Utne Kvam

Vedlegger oppfølging av innsendt klage sendt den 6/10 på vedlagte Words dokument.

MVH

Nils E. Friis
Dagr AS